

[Formanden.]

Første behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Ændring af bestemmelserne om forbrydelser mod den personlige frihed) [af Brusvang m. fl.].

(Lovforslag nr. 30. Fremsat 16/10 75).

Formanden:

Taletiden er for ordførere fastsat til 20 minutter. Jeg henstiller, man så vidt muligt holder denne taletid, idet enkelte dog har bedt om forlænget taletid.

Forslagene sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen):

De forslag, jeg skal kommentere, er følgende: fremskridtspartiets forslag til lov om regler for organisationers og foreningers bidrag til partipolitisk virksomhed, venstres forslag til lov om regler for organisationers og foreningers bidrag til politisk virksomhed, kristeligt folkepartis og det konservative folkepartis forslag til lov om begrænsning af organisationers rettigheder over for erhvervsudøvere samt en del af venstres forslag til folketingsbeslutning om sikring af borgernes frie ret til arbejde og erhverv.

Jeg vil gerne sige, at de to af lovforslagene, nemlig fremskridtspartiets og venstres lovforslag, er identiske bortset fra ikrafttrædelsesbestemmelser og bortset fra, at venstre i sit forslag anvender det mere omfattende udtryk „politisk“, hvor fremskridtspartiet bruger udtrykket „partipolitisk“, og derfor skal jeg kommentere disse to forslag under ét.

Først vil jeg gerne sige, at vi jo flere gange tidligere har drøftet tilsvarende lovforslag her i folketinget; jeg tvivler personlig meget på, at debatten her i dag kan bringe noget væsentligt nyt frem. Alligevel vil jeg gerne straks fastslå, at det er socialdemokratiets, det er regeringens bestemte opfattelse, at enhver forening eller organisation må have en selvfølgelig ret til uden indblanding fra lovgivningsmagtens side at træffe beslutning om, hvilke formål den pågældende organisation ønsker at støtte. Det må også gælde støtte til politiske partier, politiske foreninger, og når det drejer sig om udgivelsen af politisk presse. Det drejer sig nemlig her om organisationernes funda-

mentale rettigheder, og det må derfor være disse organisationers kompetente forsamlings, der på fuldt demokratisk vis, som det i øvrigt også altid er sket, overvejer og beslutter, hvilke formål organisationerne ønsker at støtte.

Lad mig nævne, at i bemærkningerne til lovforslagene er omtalt en højesteretsdom fra 1966, der angår spørgsmålet om støtte til politiske formål gennem indbetaling af fagforeningskontingent. Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på, at det netop blev fastslået af højesteret, at det er organisationerne selv, der bestemmer, hvordan deres midler skal administreres. Højesterets flertal udtalte følgende, som jeg tillader mig at citere:

„Som af de indstævnte anførte har socialdemokratiet og fagbevægelsen samarbejdet siden slutningen af forrige århundrede, og dette samarbejde indgår i formålsbestemmelsen i de senest i 1963 vedtagne love for LO, hvortil de indstævnte var knyttet i den periode, nærværende sag angår. Efter det oplyste indgår en vis del af kontingentindtægten fra de fagforeninger, der hører under LO, til denne organisation til anvendelse i overensstemmelse med dens formål, herunder til støtte af den socialdemokratiske presse og det politiske arbejde. For det enkelte fagforeningsmedlem repræsenterer det, der medgår til ydelsen af nævnte støtte, efter det oplyste kun et lille beløb.“

Den således gennem en lang årrække praktiserede ordning findes, uanset den betydning, som et medlemskab af den indstævnte forening har for opnåelsen og bevarelsen af arbejde som chauffør, ikke at gøre et sådant indgreb i den enkeltes ret til politisk frihed, at appellanten over for indstævnte har kunnet gøre krav på at være medlem uden at deltage i ordningen gennem sin kontingentbetaling på lige fod med de øvrige medlemmer.“

Når jeg finder det væsentligt at citere så udførligt, som det her er sket, er det også, fordi der i højesterets begrundelse for dommen indgår en henvisning til det snævre samarbejde, der her i landet er opbygget mellem faglige organisationer, mellem interesseorganisationer og politiske partier.

Afgørelsen er udtryk for, at økonomisk